

Les passeurs de mémoire
fondation FaMaWiWi

De Stichting FaMaWiWi heeft een nieuw type begraafplaats gecreëerd bovenop de oude kalkovens van Doornik die nu door bossen zijn overwoekerd. Hun wens is dat deze vol worden met herinneringen aan onze tijd en aan ons leven voor de mensen die na ons komen. Dit project, geïnspireerd door de locatie zelf, bouwt zich langzaam op sinds 1997.

De kalkovens

De oude kalkovens zijn als burchten uit de middeleeuwen. Industriële en monumentale constructies aan de oevers van de Schelde die het geheugen zijn van eerdere tijden. Tussen Antoing en Doornik werden de kalkstenen, die in open lucht uit de steengroeven gewonnen werden, doorlopend in ovens gebakken en tot kalk omgevormd. In de XIXde eeuw werd de regio daarom het witte land genoemd. De kalk van Doornik, bekend voor zijn hydraulische kwaliteit, werd over de hele wereld geëxporteerd.

De komst van het cement zou langzaam maar zeker het einde betekenen van deze industrie waarin bijna 7.000 arbeiders werkzaam waren, vaak in erg moeilijke omstandigheden. De laatste kalkoven werd gedoofd in 1945. Van de 130 geregistreerde ovens, blijven er nu nog zo'n dertig over.

In Chercq zijn er nog acht ovens van de Rivage Saint André. Ze zijn overwoekerd door de natuur, maar ze hebben nog steeds een grootse en poëtische uitstraling. De site is omringd door groenzones en oude steengroeven die de natuur zich weer eigen gemaakt heeft.

Het project 'Passeurs de mémoire' (Veerman, overbrenger van het geheugen)

Het is de ambitie van de Stichting om de site van de kalkovens in te richten als een herinneringsplaats. Herinneringen aan de mensen die de plek gebouwd hebben en er ook gewerkt hebben, maar ook herinneringen voor de komende generaties van mensen van nu.

Het stenen gebouw en de tuin eromheen dienen als een soort voetstuk voor individuele of collectieve expressies die kaderen in een gemeenschappelijk artistiek project. Het is dan wel een gedenk- en begraafplaats, toch moet het project 'Passeurs de mémoire' ook creativiteit, speelsheid en levendigheid uitstralen. De geweldige zalen aan de oevers van de Schelde zijn de ideale locatie voor ontmoetingen en wandelingen. Ze worden regelmatig opengesteld voor culturele evenementen en exposities. Er worden ook kunstateliers gehouden in de oude stallen.

Al wie wil kan zich inschrijven voor het project van de Stichting en "passeur de mémoire" worden.

Als lid van de Stichting nemen de ondertekenaars deel aan een gemeenschappelijk werk met als doelstelling het voortbestaan in de herinnering.

En u?

Wordt “passeur de mémoire”.

Voor een eenmalige bijdrage van 1.500 euro kan u een plaats in de Tuin der Herinneringen kiezen en uw “Passe mémoire” realiseren. U mag ook een zuil met een diameter van 10 centimeter plaatsen in het bos bovenop de oude kalkovens . U mag er uw naam in graveren en , indien u dat wenst, er een kunstwerk bijplaatsen dat volledig bij u past. En ooit, hopelijk in een zeer verre toekomst, kunt u uw as laten uitstrooien aan de voet van uw “passe mémoire” (conform de wet en de modaliteiten bepaald door de Stichting). Tot dan krijgt u de levenslange vrije toegang tot de site en tot de tuin van de “passeurs de mémoire”.

U twijfelt nog?

..Wordt dan sympathisant van de Stichting.

Voor 25 euro per jaar wordt u regelmatig op de hoogte gebracht van de activiteiten van de Stichting.

Fondation FaMaWiWi

Artistieke ateliers

De oude hoeve, met twee binnenplaatsen omringd door stenen muren, doet dienst als creatieve ruimte. Ateliers voor beeldhouwen, pottenbakken,..., expositieruimten, plaats voor creatie en bezinning. De hoeve is, in contrast met de stilte van de bomen en de stenen van de kalkovens een ruimte gereserveerd voor het levendige.

De expositie- en ontmoetingszalen

De grote zalen met gewelven kijken uit op de Schelde en haar oevers. Ze zijn de ideale locatie voor tentoonstellingen, optredens en diverse ontmoetingen. Een brug brengt je over een slotgracht naar de zalen.

De tuin van de “passe mémoire» en de mnemotheek

Om naar de tuin te gaan, moet u een ophaalbrug over en door een imposant monument dat een « mnemotheek » (verzameling herinneringen) wordt. Eenmaal boven, onder de bomen en verborgen in een half natuurlijk park, vindt u de “passe mémoire”. Het is ook in deze tuin dat de as van de leden van de Stichting uitgestrooid kan worden.

Fondation FaMaWiWi, les passeurs de mémoire
rue de Calonne-Pont de Vaulx / Chercq
GPS : 50.588468/3.424644

www.famawiji.com

info@famawiji.com

IBAN : BE 1427 5002 6810 83

BIC : GE BA BE BB